

Nádasdy-kastély

8145, Nádasdladány, Kastély út 2. HRSZ: 242/3

Nevező: TSPC Mérnökiroda Kft. (Képviselő: Kádár Mihály ügyvezető)

9022, Győr, Dunakapu tér 7.

info@tspc.hu

+36 1 800 9191

Beruházó: NÖF Nemzeti Örökségvédelmi Fejlesztési Nonprofit Kft.

1113 Budapest, Daróczi út 3.

nadasdladanyikastely@nofnkft.hu

+36 70 951 71 49

Generál Tervező: Kádár Mihály, TSPC Mérnökiroda Kft.

9022, Győr, Dunakapu tér 7.

info@tspc.hu

+36 1 800 9191

Építész Tervező: Bicske Építő Kft. Ónodi Szabó Lajos okl. építészmérnök

2060 Bicske, Kossuth utca 60-62.

bicske.epito@gmail.com

+36 30 986 5527

Kivitelező: Merkbau Zrt.

1119, Budapest, Fehérvári út 85.

+36 1 328 0904

Üzemeltető: NÖF Nemzeti Örökségvédelmi Fejlesztési Nonprofit Kft.

1113 Budapest, Daróczi út 3.

nadasdladanyikastely@nofnkft.hu

+36 70 951 71 49

A projekt ismertetése: A Nádasdy-kastély műemléki rekonstrukciója

A Nemzeti Örökségvédelmi Fejlesztési Nonprofit Kft. által koordinált Nemzeti Kastélyprogram és Nemzeti Várprogram során Magyarország Kormánya és az Európai Unió által biztosított forrásoknak köszönhetően a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program keretében újult meg a nádasdladányi Nádasdy-kastély 1,5 milliárd forint európai uniós (GINOP-7.1.1-15-2015-00001) és 212 044 159 forintos hazai forrásból.

A rekonstrukció célja a műemlék méltó állagmegóvása az utókor számára, illetve a modern turisztikai-funkciók megvalósítása. A tervezési feladatokat a generáltervező TSPC Kft. és partnere, Ónodi Szabó Lajos építész tervező és a Bicske Építő Kft. végezték. A MERKBAU Kft. kivitelezésében, a FŐBER Zrt. mint beruházás lebonyolító vett részt a projektben.

A 2017-ben kezdődött felújítás célja egy nagyívű műemléki rekonstrukció volt. A beruházás keretében 2400 négyzetméteren került építési beavatkozás a kastélyban, amely munkák között szerkezetépítési, gépészeti, belsőépítészeti, valamint restaurátori munkák is kivitelezésre kerültek.

A felújítás során cél volt a kastély enteriőrjének megidézése, illetve az angolpark megújítása.

A Schmidegg család 1736-ban szerezte meg az uradalmat, a kastély elődjeként épített barokk udvarház 1738-ban már állt. A birtok 1851-ben került gróf Nádasdy Lipóthoz. A jelenlegi kastély 1873 és 1876 között készült el, a korábbi udvarház kibővítésével. Linzbauer István építész Nádasdy Ferenc és gróf Zichy Ilona bízta meg a historizáló, neogótikus, angol Tudor-stílusú kastély megtervezésével. Az épület legdíszesebb belső tereit Linzbauer halála után Hauszmann Alajos tervezte.

A második világháború után a kastély állapota folyamatosan romlott, majd 1993-tól a Műemlékek Állami Gondnoksága vagyongazdálkodása idején, végre megkezdődtek az állagmegóvási és felújítási munkák. Bemutathatóvá váltak bizonyos helyiségek a kastélyban és a park rekonstrukciója is elkezdődött. Kulturális és művészeti rendezvények is hozzájárultak a kastély növekvő népszerűségéhez.

A gombafertőzés miatt a külső munkákkal egyidejűen az épületbelsőben is sok sürgős feladat volt. A teljes pinceszint fertőtlenítése megtörtént, itt az összes faanyagú szerkezet elbontásával együtt. A földszinti helyiségek vakpadlója és feltöltései is sok helyen fertőzöttek, ezért azok szakaszos felújítására is sor került. Külön említést érdemel a könyvtárterem és az Ősök csarnoka gomba által veszélyeztetett pompás faberendezése. Ennek megmentése és részleges restaurálása több lépcsőben történt a Bajor Műemlékvédelmi Hivatal anyagi támogatásával. Sikertelen ezen termek berendezésének nagy részét a helyén megtartva restaurálni és csak a leginkább gombabontott részeket kellett cserélni.

Fontos megemlíteni az újításokat az épületgépészet területén is. A pinceszinti kazánházban elhelyezett kazánhelyiség segítségével a földszint egy része fűthetővé vált. Ez az elkészült helyreállítási munkák megóvása szempontjából is életbevágóan fontos volt a felújítás ideje alatt. A látogatók és az időnkénti rendezvények számára elengedhetetlenül szükséges wc-mosdó helyiségek épültek, az egyik akadálymentes méretezéssel. Az életveszélyessé vált elektromos hálózat szakaszos átépítése, valamint a tűzjelző, füstérzékelő és biztonsági mozgásérzékelő rendszerek részleges kiépítése is megtörtént. Látványos változást okozott az épület homlokzatának helyreállítása, külső nyílászáróinak felújítása, mely a Nádasdy Alapítvány („norvég alap”) pályázaton nyert, állami forrású támogatásával vált lehetővé. Ezzel

párhuzamosan az épület nedvességvédelmének fontos, első lépéseként az épület körüli falszellőző-alagút és csapadékvíz-elvezető hálózat felújítása is megtörtént.

A kastély reprezentációs és családi használatú területe azonban igazi fényét a 2017 és 2021 között zajló munkálatok során nyerte vissza.

A felújításnak köszönhetően a kastély földszintjének egykori reprezentációt szolgáló termei nyitottak lettek a látogatók számára, a tér alkalmas nagyobb turistaforgalom befogadására, illetve itt kapnak helyet az elegáns rendezvények is.

Az előcsarnok és a porta a közönség fogadását és tájékoztatását szolgálja, korszerű eszközökkel felszerelten. Az egykori biliárdteremben az enteriőr hiteles megidézése valósult meg az archív fotók alapján. Az emeleten egy jól felszerelt múzeum-shop kapott helyet, míg az egykori ebédlőben kávézó szolgálja a turisták kényelmét. Az épület legnagyobb méretű terme a nagyszalon, amely a bemutatáson kívül rendezvények megtartására is alkalmas. Az ősök csarnokának különleges eleganciájú, díszes faberendezése ad keretet a családi ősgaléria későbbiekben restaurálandó eredeti képeinek.

Kiemelkedő jelentőségű az egykori könyvtárterem berendezése: a terem berendezésének és díszes mennyezeti burkolatának korhű restaurálása. Itt került elhelyezésre az egykori könyvtár anyagának töredékesen megmaradt állománya. A kivitelezők számára komoly kihívást jelentett a történelmileg hiteles helyreállítások megvalósítása, illetve a télikert rekonstrukciós kialakítása is.

Az említett télikert fontos eleme a kastély külső megjelenésének és a rendezvények kiszolgálásának. Az egykor teljesen elbontott épületrész is megújult. A díszes, öntöttvas oszlopokon álló télikert alkalmas tere lett a vendégek kiszolgálásának és rendezvényeknek is. A földszinti területen is megvalósult a téli fűtés és az elektromos és gyengeáramú hálózatok kiépítése a biztonságtechnikai berendezésekkel együtt. A termék lábazati faburkolatai, a táblás parketta, és a falfelületek korstílushoz igazodó tapétái, az antik berendezéssel együtt hivatottak az egykori főúri kastély hangulatát megidézni.

A felújítás során helyreállításra és bemutatásra kerültek az eddig nem látogatható, a családi élet színtereit jelentő, emeleti helyiségek: a grófi lakosztály, a gyermekek és a nevelőnőjük szobája, valamint az utolsó Nádasdy grófnak emléket állító dolgozószoba. Itt tekinthető meg az eredeti bútortárból megmaradt intarziás ruhásszekrény, Nádasdy Ferenc grafikái és egy 3D litofánia makett. Lehetőség van kipróbálni a korabeli játékok másolatait a gyermekszobában és a beszélőcső rendszer által inspirált házi telefont is, amely ma a nevelőnői és a grófi szoba között működik. A kastélyépület emeleti terei voltak a család egykori hálószobái, elegáns fürdőszoba és egyéb kiszolgálóhelyiségek tartoztak ide. Az emeleten egy jól felszerelt, a kiállítási terekhez hasonló stílusban berendezett múzeumpedagógiai helyiség is létesült. Ezekben a terekben fel kellett számolni a könnyező házigombafertőzés maradványait, emiatt a mennyezetek vakolását és a parkettaburkolatokat el kellett bontani és a vegyszeres kezelést követően helyre kellett állítani azokat. A területen is elkészült a fűtési és az elektromos rendszer.

A különleges eleganciájú, romantikus kastélyépület egykori környezete egy növényritkaságokban is gazdag, festői szépségű angolpark volt, amely szintén rekonstruálásra került. Visszaállításra került a kastélykertben található mesterséges tó mintegy 7800 négyzetméternyi vízfelülettel, melynek vízellátását évszaktól függetlenül biztosítják, megoldották a vízszint szabályozhatóságát és a tómeder szigetelését is. Változatos vonalvezetésű sétautak vezetnek az újra vízzel feltöltött tóhoz, melyben egy kis romantikus

sziget is létesült. A grófi család otthonát körülvevő történeti angolparkot különleges növényvilága, megújult tava, vízesése és víztornya teszi igazi látványossággá a nagyközönség számára.

Az épület pinceszintjén kiépítették az épületgépészeti, valamint az elektromos és gyengeáramú rendszereket, illetve itt került kialakításra két vizesblokk és egy ruhatár, valamint a dolgozók részére egy személyzeti blokk. Ez a szint is szolgál kiállítási tartalommal: a látogatók itt ismerkedhetnek meg a lakók kényelmét szolgáló, a korban a legmodernebb technikát jelentő fűtő-, vízvezeték- és kommunikációs hálózat működésével, a személyzet munkáját megkönnyítő áruszállító csille használatával. A központi vetítőtérben pedig a nagymúltú család néhány prominens családjának életét mutatjuk be panorámavetítés segítségével.

A megvalósítás során az előzetes feltárások hiányában ugyancsak kihívást jelentettek a falburkolatok, mennyezetek és burkolások alatti helyreállítások, a pincében lévő szigetelések és a téglafalak sótalanítása, valamint a mai igények szerinti elektromos szerelési munkák beillesztése a korhű környezetbe.

A kastélyt 2021-ben adták át a közönség számára, mint múzeumot, rendezvényi és közösségi teret. A kastély otthont ad egy állandó kiállításnak. A kastélyt felkeresők a javasolt útvonalon egyénileg is végig járhatják az épületet, de vezetés segítségével is megismerkedhetnek a Nádasdyak egykori lakhelyével.

Projekt megnevezése /name of the project magyarul és angolul	Nádasdy-kastély, Nádasdy Castle	
telek területe / territory of the plot	240.000	m2
beépített terület /constructed area	2400	m2
zöld terület / green area	nem változott	m2
bruttó szintterületi mutatóba beszámítandó alapterület /Total surface	nem változott	m2
értékesíthető, bérelhető nettó terület / part for rent or sale	-	m2
építési költség, melyből /Total construction cost	~1500	millió HUF
saját erő/ own resource	-	%
hitel /loan	-	%
értékesítésből /from sales	-	%
eladás, bérbeadás állása /sold or rented		
kivitelezés befejezésekor/ at the end of the construction	-	%
1 évvel később/1 year later	-	%